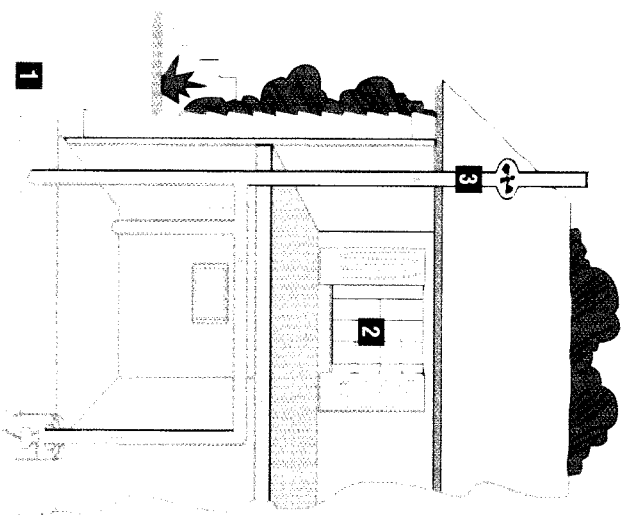

Намаляване концентрацията на радона в жилището

Никого не е късно да намаляте риска от рак на белия гроб на Вашето семейство.

Намаляване концентрацията на радон в сградата е проблем, който може да бъде решен лесно. Това е възможно във всички жилища.

В сграда радонът може да бъде намалян чрез :

- 1** радононепропусклив слой в основата на сградата (запечатване);
- 2** пасивна вентилационна система;
- 3** активна вентилационна система.

След прилагане на мерките за ограничаване на радона в сградата (понижаване на нивото под сградата, вентилация на подвратите, проветряване и помешения, улавяване на ледове и снези), е необходимо извършването на се подготвят, за да се подобрят концентрацията му до допустимите нива.

ИЗМЕРВАНЕТО НА РАДОН Е ЛЕСНО и в рамките на Националната програма – БЕЗПЛАТНО.

Трябва да се знае:

- 1.** Местоположение на гетекторите в жилището - измерване на концентрацията на радона се извършва в приземните етажи на обитаваните сгради.
- 2.** Измерванията се извършват за различен период от време (минимум три месеца).
- 3.** Ако бъдат регистрирани по-високи концентрации на радон, могат да се предприемат мерки за намаляването им (например запечатване на пукнатини в основата и/или подобряване на вентилацията).

За повече информация:

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО РАДИОБИОЛОГИИ
И РАДИОАКТИВНА ЗАЩИТА

www.nprr.org

НПРЗ, 1103 София, ул. "П. Берон" 1

РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РАДОН В СГРАДИ
ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ

РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РАДОН В СГРАДИ
ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ
2013-2017 г.

ПРОВЕРЕТЕ
концентрацията на радон
в гота си!

ЗАПАЗЕТЕ
здравето на Вашето семейство!

Радонът е:

- естествен радиоактивен газ, безцветен, без мирис и вкус;
- радонът присъства във въздуха на всички видове и типове жилища: стари и нови къщи, с и без основи.

Концентрацията на радон във въздуха се измерва в бекерел на кубичен метър. Бекерел е единица за радиоактивност, съответстваща на разпада на една частица за една секунда.

Естественият радиационен фон за българското население е средно 2.3 mSv годишно. Радонът има основен дял в облъчването, дължащо се на естествения радиационен фон - около 50%.

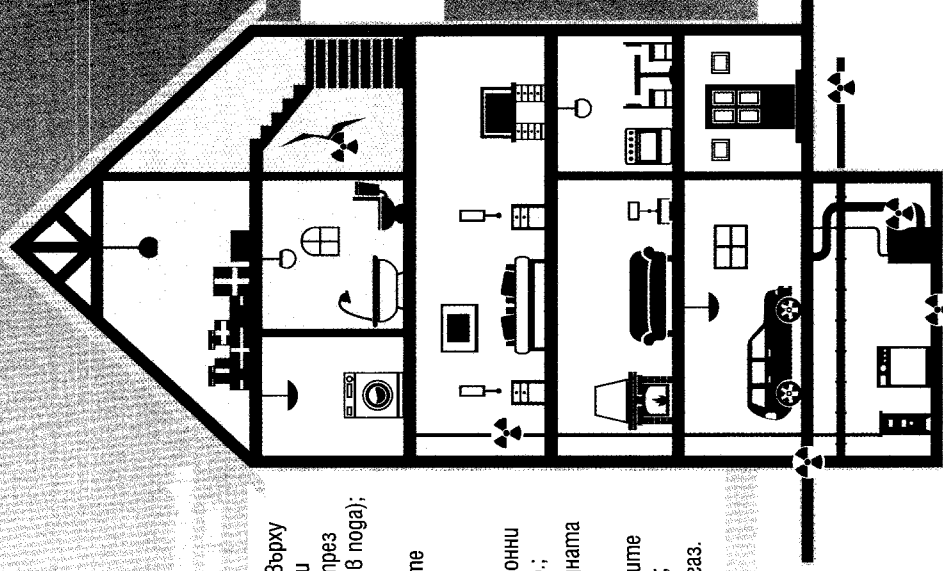
Защо в жилищата има по-високи нива на радон?

Радонът се образува непрекъснато при радиоактивното разпадане на уран в почвата, скалите и водите. Придвижва се в почвата на големи разстояния, достига до повърхностните земни слоеве и въздуха и прониква в жилищата.

Какъв е рискът от въздействието на радона?

Радонът е втората, след тютюнопушенето, причинна за възникване на рак на белия дроб и водеща за непушачите. Рискът за здравео от облъчването с радон е 25 пъти по-голям за активните пушачи и около 16 пъти по-голям за пасивните, в сравнение с тези за непушачи, подложени на същата концентрация радон.

Радонът повишава риска от рак на белия дроб. Трябва да тествате жилището си за определяне концентрацията на радон.

- основата, върху която стои сградата (през пукнатини в пода);
- кухни във вътрешните стени;
- канали;
- комуникационни тръби и др.;
- водопроводната мрежа;
- строителните материали;
- природния газ.

С оглед на това преустановяването на тютюнопушенето е най-полезна препоръка.

Фактори, които оказват влияние върху риска за рак на белия дроб са: продължителност на облъчването с високи дози, възраст (вещта са по-чувствителни), тютюнопушене, други канцерогени и т.н.

Обикновено налягането в дома е по-ниско, отколкото налягането в почвата около неговата основа, и поради тези разлики, жилището „изгарява“ радона през цепнатините на основата и другите пролуки.

По-малка част от постъпването на радон в сградите се дължи на съдържанието на радон-226 в строителните материали.

Източник на радон може да бъде и неговото наличие в питейните води.

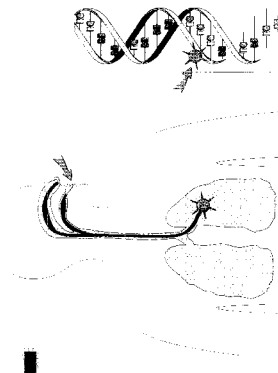
КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА РАДОН В ЖИЛИЩЕТО ЗАВИСИ ОЩЕ ОТ:

- метеорологичните условия;
- честотата на отварянето на врати и прозорци;
- вида на отоплителната система.

Препоръчителните нива на концентрацията на радон в жилищни и обществени сгради, съгласно българското законодателство са:

- стари сгради - до 300 бекерела на кубичен метър;
- нови сгради - до 200 бекерела на кубичен метър.

Те не трябва да се разглеждат като строга граница между опасно и безопасно, а като индикация за предприемане на мерки за намаляване концентрацията на радона в сградата.

Как радонът причинява рак на белия дроб?

По-голяма част от вдъхания газ се издишва обратно. Разпадните продукти на радона, които не са газообразни, се отлагат по стените, пода или прашинките, плуващи във въздуха, откъдето по-късно биха могли да постъпят с вдъхания въздух в човешкия организъм.

Измерването на радона е единственият начин да се провери дали вие и семейството ви сте изложени на риск!